

Анонимизиран текст

Превод

C-163/21 - 1

Дело C-163/21

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

11 март 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Juzgado Mercantil 7 de Barcelona (Испания)

Дата на акта за преюдициално запитване:

21 февруари 2020 г.

Ищци:

AD и др.

Ответници:

PACCAR Inc

DAF TRUCKS NV

DAF Trucks Deutschland GmbH

Juzgado Mercantil 7 de Barcelona (Търговски съд № 7, Барселона, Испания)

[...]

[...] [информация за съда, за производството и за страните]

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

(ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ)

Барселона, 21 февруари 2020 г.

[...] [информация за съдебния състав и за производството] В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Договора за Европейския съюз (наричан по-

нататък „ДЕС“), член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“) и член 4а от Ley Orgánica del Poder Judicial (Устройствен закон за съдебната власт, наричан по-нататък „ЛОПЈ“) е необходимо Съдът на ЕС да тълкува член 5, параграф 1 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година, като за целта се отправя настоящото преюдициално запитване.
[ориг. 2]

ФАКТИ

Предмет на спора. Позиция на страните

1 На 25 март 2019 г. процесуалните представители на АД и на 44 други лица, които са придобили камиони, попадащи в материалния обхват на Решение на Европейската комисия от 17 юли 2016 г., искат достъп до доказателствените средства, които са под контрол на предприятията RACCAR Inc, DAF Trucks N.V и DAF Trucks Deutschland GmbH, в съответствие с членове 283а от Ley de Enjuiciamiento Civil (Гражданскопроцесуален закон, наричан по-нататък „ЛЕС“), транспониращи във вътрешното право членове 5—8 (относно представянето на доказателства) от ДИРЕКТИВА 2014/104/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията.

2 По-конкретно се иска достъп до следните доказателствени средства:

1) СПИСЪК НА ПРОИЗВЕДЕНИТЕ МОДЕЛИ

Списък на моделите, произведени от DAF през периода от 1 януари 1990 г. до 30 юни 2018 г., систематизирани по години и с оглед на следните характеристики, обичайно използвани от държавните органи в Испания за целите на класифицирането на превозните средства и изготвянето на статистическа информация на национално равнище:

Средни: от 5,9 до 13,9 тона

Полутежки от 14 до 18 тона с двигатели с мощност:

от 170 к.с. до 230 к.с.

от 231 к.с. до 300 к.с.

Тежкотоварни с тегло над 18 тона и с двигатели с мощност:

от 200 к.с. до 300 к.с.

от 301 к.с. до 360 к.с.

от 361 к.с. до 420 к.с.

от 421 к.с. до 500 к.с.

от 501 к.с. до 700 к.с.

над 700 к.с.

Влекачи с двигатели с мощност:

от 200 к.с. до 300 к.с.

от 301 к.с. до 360 к.с.

от 361 к.с. до 450 к.с.

от 451 к.с. до 500 к.с.

от 501 к.с. до 600 к.с.

над 700 к.с.

Превозни средства за строителни площадки и със специално предназначение с различни видове задвижване: 4x2, 4x4, 6x4, 6x6, 8x4, 8x6, 8x8, 10x4.
[ориг. 3]

Не е необходимо посочване на разновидностите от кабини (за случая на влекачите) или от каросерии (за случая на несъчленените камиони). Наименованието на включените в списъка модели трябва да бъде търговското им наименование, използвано в ценовите листи и в брошурите с информация за потребителите, а не вътрешните наименования на проекти, използвани обичайно от производителите, така че да може да се проследи съответният модел.

2) ТРАНСФЕРНИ ЦЕНИ ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ (или БРУТНИ ЦЕНИ)

Трансферните цени от производителя (които се наричат още „брутни цени“) или от дружеството майка или от предприятието посредник (евентуално, ако има такова) за всеки от моделите, изброени в горепосочения списък и фактурирани на вносителя, дистрибутора или испанското дъщерно дружество, който/което в крайна сметка продава превозните средства на крайния потребител или клиент.

3) DELIVERY COST „Total Delivery Cost“ за всеки модел от включените в горепосочения списък

Става въпрос за обичаен документ (включително с това наименование на английски език), изготвян от всички производители на превозни средства (както тежкотоварни, така и леки или търговски превозни средства) и съдържащ данни относно разходите на всеки етап от процеса на проектиране и производство, включително предварителни проучвания, базов и детайлен инженеринг и изпитвания за потвърждение.

Следващата таблица дава пример за минималната информация, която трябва да се съдържа в този документ:

Дейности	Камион А	Камион Б
Планиране на продукта	6 700 €	7 300 €...
Предварителен анализ на конкуренцията	600 €	900 €...
Цифрово разработване на проекта	7 000 €	5 800 €...
Физическо разработване на проекта (Прототипи)	8 000 €	7 100 €...
Персонал за разработването	3 000 €	4 200 €...
Физически изпитвания	12 000 €	13 500 €...
Аутсорсинг	4 000 €	4 100 €...
Разходи за материали	28 000 €	29 200 €...
Производствени разходи (производствена линия)	600 €	640 €...
Логистика	1 500 €	1 500 €...
Данъци и мита	3 000 €	3 100 €...
Доставка на клиента	400 €	400 €...
Общо	74 800 €	77 740 €...

3 Искането на ищеца се основава на следните доводи, изложени накратко:

а) С решение от 19 юли 2016 г. (Дело АТ.39824 — Камиони, наричано по-нататък „Решението“) Европейската комисия (наричана по-нататък „Комисията“) санкционира нарушение на конкурентното право, извършено в периода 17 януари 1997 г. — 18 януари 2011 г. от основните европейски производители на средни и **[ориг. 4]** тежкотоварни камиони и изразяващо се в споразумения относно определянето на цени и увеличение на brutните цени за камиони в цялото европейско пространство, както и относно времевия график и прехвърлянето на разходите за въвеждане на изискваните съгласно стандартите EURO 3—6 нови технологии относно емисиите на

вредни газове. Адресати на Решението са DAF и предприятия от неговата група.

б) Налице са всички изисквания, необходими, за да се прецени разумно основателността на исковете за обезщетение за вреди:

- съществуването на картел,
- причиняването на вреди,
- причинно-следствена връзка между нарушението и вредите,
- качеството, което имат ищците, на увредено лице или на лице, встъпило в правата на увредено лице,
- отговорност на ответните дружества от групата DAF за увреждащото поведение.

в) За да се гарантира правото на обезщетение в пълен размер, трябва да се определи размерът на причинените вреди, които могат да бъдат разделени в три големи групи:

- относно свръхцената,
- относно по-голямото потребление,
- относно лихвите.

г) Предвид засягането на целия европейски пазар е невъзможно да се приложат методи за сравнение с данни от други равностойни или сходни пазари или пазарни сектори в същото географско пространство (цялото европейско пространство е било засегнато, тъй като на практика са били замесени всички производители) или от същия пазар в други географски пространства (заради различните технически и нормативни изисквания, поради което не би съществувало достатъчно сходство, за да може да се направи сравнение), така че единственото средство за разследване на изкуственото увеличение на цените в резултат на картела е да се сравнят във времето препоръчителните цени before-during-after периода на картела.

д) Освен това трябва точно и ясно да се дефинира конкретното значение на „брутна“ и „нетна“ цена, за да може да се определи и цялостното отражение върху крайния клиент — за целите на настоящия документ се приема, че брутната цена е трансферната цена от производителя (среща се и като ex-works цена) до субекта, който започва продажбите. Що се отнася до нетната цена, следва да се разбира, че това цената, платена в крайна сметка от клиента при закупуване на превозното средство. Освен това е необходимо да се установят производствените разходи, доколкото в споразуменията

може да са уговорени увеличения в брутната печалба, които да са много по-големи от създадените със споразумението за определяне на брутните цени.

е) Всичко гореизложено показва необходимостта ответната страна да представи документите, поискани в петитума на исковата молба.

- 4 На 7 октомври 2019 г. е проведено съдебно заседание, на което са изслушани ответниците, до които се отнася искането за достъп. [ориг. 5]
- 5 В посоченото съдебно заседание ответната страна възразява срещу искането въз основа на доводи, свързани, най-общо казано, с липса на процесуална легитимация на някои от ищците, с липса на териториална компетентност на съда, с липса на пасивна процесуална легитимация на някои от ответниците, тъй като не са посочени като нарушители в Решението на Европейската комисия, тъй като съществуват съмнения относно наличието на свръхцена или на свръхпотребление, тъй като искането е непропорционално и тъй като е необходимо да се приемат мерки за запазване на поверителността, което в крайна сметка означава, че някои документи трябва да бъдат изготвени ad hoc.

Действия по отправянето на преюдициално запитване

- 6 В съответствие с член 4а от LOPJ с определение от 11 ноември 2019 г. на страните е даден общ срок от десет дни, за да вземат отношение по отправянето на преюдициално запитване до Съда на ЕС за тълкуване съгласно член 267 ДФЕС.
- 7 На 2 декември 2019 г. ищецът представя писмено изявление във връзка с преюдициалното запитване, като се противопоставя на отправянето му. Той счита, че представянето на доказателства, до което се отнасят Директивата и член 283а от испанския ЛЕС, трябва да се тълкува в широк смисъл, поради което „представянето на доказателства“ не може да се изразява в предоставянето на безразборна информация, принуждавайки увредените лица да издирват и подбират данни, които по необходимост и неизбежно се обработват от нарушителя и са непосредствено достъпни за него, а това налага предварително съществуващата информация под контрол на нарушителя да бъде предоставена по подреден и разбираем начин.
- 8 На 3 декември 2019 г. ответната страна представя писмено изявление, в което, без да се противопоставя на отправянето на преюдициалното запитване, излага накратко множеството доводи, които биха позволили на Съда на Европейския съюз да даде тълкуване на член 5 от Директивата в смисъл, че предвидените в последния искания за представяне не могат да се отнасят до доказателства, които не съществуват предварително, и че следователно съгласно този член не може да се иска изготвянето на доказателства, като при това следва да се има предвид, че в съответствие с принципите на необходимост, пропорционалност и минимална

обременителност такава изготвяне би могло да предполага прекомерна тежест за ответната страна, надхвърляща обичайно свързаната с представянето на документи.

ОТ ПРАВНА СТРАНА

Общ подход към правния спор от гледна точка на правото на Европейския съюз

- 9 Предмет на настоящото преюдициално запитване е да се разбере обхватът и разграничаването в Директивата на уредената в членове 5—8 от нея система за представяне на доказателства, доколкото посочената система с процесуален характер, развита в испанския вътрешен правен ред в член 283а от ЛЕС, ще служи като настоящ и бъдещ модел не само във връзка [ориг. 6] с настоящото производство, но и по отношение на последващи производства, свързани с прилагането на конкурентното право от страна на частноправни субекти.

Приложима правна уредба

- 10 Правната уредба на Европейския съюз, до която се отнася преюдициалното запитване, се съдържа основно в член 5, параграф 1 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията, чийто текст е следният:

1. Държавите членки гарантират, че при производство, свързано с иск за обезщетение за вреди в Съюза, образувано по искане на ищец, който е представил мотивирано изложение, съдържащо разумно достъпни факти и доказателства, които са достатъчни да подкрепят основателността на претенцията му за претърпени вреди, националните съдилища могат да разпоредят ответникът или трето лице да представят доказателствата от значение за делото, които са под техен контрол, при условията, предвидени в настоящата глава. Освен това държавите членки гарантират, че по искане на ответника националните съдилища могат да разпоредят представяне на доказателствата от значение за делото от ищеца или трето лице.

- 11 Съгласно съображение 4 от Директивата предвиденото в правото на Съюза право на обезщетение за вреди, претърпени вследствие на нарушения на правото на Съюза и националното конкурентно право, изисква от всяка държава членка да има процедурни правила, които гарантират ефективното упражняване на това право. Необходимостта от ефективни процесуални средства за защита произтича също така от правото на ефективна правна

защита, предвидено в член 19, параграф 1, втора алинея от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в член 47, първа алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз.

- 12 Съгласно член 283а а), параграф 1 от ЛЕС, добавен с Real Decreto-ley 9/2017 (Кралски декрет-закон 9/2017) от 26 май 2017 г. (BOE от 27/5/2017 г.) и приложим спрямо настоящия случай съгласно втора алинея на втора преходна разпоредба, който има същия текст като член 5, параграф 1 от Директивата: *„По искане на ищец, който е представил мотивирано изложение, съдържащо разумно достъпни факти и доказателства, които са достатъчни да подкрепят основателността на искове за вреди, произтичащи от нарушения на конкурентното право, съдът може да разпреди ответникът или трето лице да представят доказателствата от значение за делото, които са под техен контрол, при условията, предвидени в настоящия раздел. По искане на ответника съдът може също така да разпреди представяне на доказателствата от значение за делото от ищеца или трето лице“.*
- 13 Посоченият RDL 9/2017 не отменя изрично член 328 от ЛЕС, който предвижда, че: *1. Всяка страна може да иска останалите страни да представят документи, с които тя не разполага и които имат отношение към предмета на делото или към силата на доказателствените средства. 2. Искането за представяне трябва да бъде придружено от незаверен препис [ориг. 7] на документа, а ако той не съществува или страната не разполага с него, възможно най-точно се описва неговото съдържание.* RDL 9/2017 не отменя изрично и член 330 от ЛЕС, съгласно който: *1. Без да се засягат разпоредбите на този Закон относно предварителното събиране на доказателства, от трети, неучастващи в делото лица може да се иска представяне на намиращи се у тях документи само когато по искане на някоя от страните съдът прецени, че запознаването с тях е от съществено значение за постановяването на решение.*

Тълкувателни съмнения на настоящия съд

- 14 В уредбата относно представянето на доказателства от значение за делото, съдържаща се както в Директивата, така и в ЛЕС, изрично се посочва, че по искане на някоя от страните съдът може да разпреди ищецът, ответникът или трето лице „да представят доказателствата от значение за делото, които са под техен контрол“.
- 15 От своя страна, съгласно член [2], точка 13 от Директивата „доказателства“ означава *„всички видове доказателства, допустими пред сезирания национален съд, и по-специално документи и всички други вещи, съдържащи информация, независимо от носителя, на който тя се съхранява“.*
- 16 Ако насочим вниманието си върху писмените доказателства, каквото е доказателството, чието представяне се иска в настоящото производство,

отправеното понастоящем искане за достъп до доказателствени средства обхваща документи, които така, както са поискани, може все още да не съществуват, а да изискват действия по съставянето им (обобщаване и систематизиране съгласно поисканите параметри) от страната, до която се отнася искането, надхвърлящи обикновеното издирване и подбор на вече съществуващи документи или простото предоставяне на разположение на отправилата искането страна на всички данни, с необходимите гаранции за поверителност. Тези действия предполагат в нов документ (на цифров или друг носител) да се възпроизведат информация, знания или данни, намиращи се у страната, до която се отнася искането за информация.

- 17 Необходимостта от предварително съществуване на документа, чието представяне се иска, като че ли следва от член 5, параграф 1 и от съображение 14 от Директива 2014/104, когато в тях се споменава, че доказателството е „под контрола“ или „в притежание“ на другата страна или на трето лице, изрази, които сякаш навеждат на идеята, че документът съществува предварително, а не че става въпрос за новосъздаден документ. Освен това тази идея за предварително съществуване като че ли следва от принципа на конкретизиране, закрепен в член 5, параграф 2 и развит в съображение 16, съгласно което *„[к]огато целта на искането за представяне на доказателства е да се получи категория доказателства, тази категория следва бъде определена посредством общите характеристики на съставните ѝ елементи като характер, предмет и съдържание на документите, чието представяне се иска, времето на изготвянето им“*.
- 18 Накрая, изключването на новосъздадени документи би могло да се изведе и от обстоятелството, че Директивата се отнася до представянето на доказателства (в случая писмени) или до достъпа до тях, но не и до предоставянето на или достъпа до информация, знания или данни под контрола на другата страна или на трето лице. Информация **[ориг. 8]**, знания или данни, които във всеки случай трябва да бъдат възпроизведени в доказателствено средство, обикновено писмено, за да бъдат включени в дадено производство. Възможността предвид обема на информацията да се създадат зали за данни, обикновено виртуални, до които отправилото искането лице да има достъп, като се приемат необходимите мерки за запазване на поверителността на данните и на информацията, следва от ръководните принципи на член 5 от Директивата и на член 283а от ЛЕС. Чрез тези зали за данни отправилото искането лице би имало достъп до всички данни (вече съществуващи документи) на страната, до която се отнася искането, без да е необходимо последната да извършва действия по обобщаване и систематизиране с оглед на изготвянето на нов документ.
- 19 От друга страна, съществуват доводи в подкрепа на по-широкото тълкуване, че представянето или достъпът може да обхваща и възможността да се изготвят нови документи с данни, информация или знания на другата страна или на трето лице.

- 20 Най-общо казано, едно ограничаване на системата за представяне на доказателства би могло да накърни правото на обезщетение в пълен размер и принципа на ефективност. Освен това уредбата в Директивата относно разходите и разноските за предоставянето — като част от принципа на пропорционалност при допускането на предоставянето — може да означава, че страната, до която се отнася искането, трябва да извърши пораждащи разходи действия, които може да надхвърлят простото издирване и предаване на вече съществуващи документи, и да се задълбочи в действия по систематизиране и обобщаване на вече съществуващи данни, знания или информация и така да извърши дейност по изготвяне на нов документ.
- 21 Отговорът на поставения преюдициален въпрос е от решаващо значение в настоящия случай, при положение че отправеното до ответната страна искане за достъп до доказателствените средства (представяне на документи) може да означава, че ответниците трябва да предоставят на отправилото искането лице не само вече съществуващи документи, но и документи, изготвени ех пово въз основа на данните и информацията, с която те вече разполагат.
- 22 Независимо от обстоятелството, че на всяко искане за достъп до доказателствени средства трябва да се отговаря с оглед на принципа на пропорционалност по начина, предвиден в член 5 от Директивата и член 283а от ЛЕС, отговорът на преюдициалния въпрос е от значение и защото може да предостави насоки относно обхвата на посочената пропорционалност, в случай че Съдът на ЕС се окаже склонен да възприеме широко тълкуване на член 5.
- 23 С оглед на всички изложени съображения до Съда на ЕС следва да се отправи преюдициалният въпрос, съдържащ се в диспозитива на настоящото определение. **[ориг. 9]**

ДИСПОЗИТИВ

Първо.— Спира производството до произнасянето по преюдициалното запитване.

Второ.— Отправя до Съда на Европейския съюз следния преюдициален въпрос:

1) Трябва ли член 5, параграф 1 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на иски за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията да се тълкува в смисъл, че представянето на доказателства от значение за делото се отнася единствено до вече съществуващи документи, намиращи се под контрола на ответника или на трето лице, или напротив, трябва да се възприеме тълкуването, че член 5, параграф 1 обхваща и възможността за представяне

на документи, които страната, до която се отнася искането за информация, трябва да изготви ех пово посредством обобщаване или систематизиране на информация, знания или данни, намиращи се у страната.

[...]

[...] [адрес на Съда на ЕС, заключителни процесуални формулировки и подпис на съдията]

[...]

[...] **[ориг. 10]** [...] [формулировки относно защитата на данните] **[ориг. 11]**

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ